

**SZKOLNY
PROGRAM
PROFILAKTYKI**

**Szkoły Podstawowej nr 54
im. Jana Kasprowicza
w Poznaniu
Rok szkolny 2015/2016**

I Podstawy prawne budowania Szkolnego Programu Profilaktyki

Szkolny Program Profilaktyki w Szkole Podstawowej nr 54 im Jana Kasprowicza w Poznaniu powstał zgodnie z zasadami i zadaniami zawartymi w :

- Statucie Szkoły,
- Szkolnym Programie Wychowawczym,
- Rozporządzeniu MEN z dnia 30 listopada 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
- Rozporządzeniu MEN z dnia 31 stycznia 2003 w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
- Rozporządzeniu MEN z dnia 30 kwietnia 2013. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Podstawie programowej,
- Konstytucji RP,
- Ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, z późniejszymi zmianami z 21 stycznia, 18 lutego 2000r. i 23 sierpnia 2001r.,
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- Ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi , nowelizacja z dnia 12 września 1996r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Ustawie z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawie z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- Konwencji Praw Dziecka przyjętej przez Polskę w styczniu 1991 roku.

Szkolny Program Profilaktyki uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego. Jest on zintegrowany ze Statutem Szkoły i Programem Wychowawczym. Adresatami Szkolnego Programu Profilaktyki są uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły.

II Strategie profilaktyki szkolnej

1. Strategia informacyjna- ma na celu dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów.

2. Strategia edukacyjna- pomaga w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów itp.)

3. Strategia działań alternatywnych- celem jej jest pomoc w zaspakajaniu ważnych potrzeb psychologicznych (np. sukcesu, przynależności) i osiągnięcie satysfakcji życiowej przez ułatwianie angażowania się w działalność akceptowaną społecznie (artystyczną, społeczną, sportową).

4. Strategia interwencyjna- celem jej jest wspieranie w sytuacjach kryzysowych osób mających trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów osobistych. Elementem interwencyjnym jest towarzyszenie ludziom w krytycznych momentach ich życia.

III Cel główny Szkolnego Programu Profilaktyki:

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz odpowiednich warunków do rozwoju.

IV Cele szczegółowe Szkolnego Programu Profilaktyki:

1. Pomoc uczniom, którzy doświadczają niepowodzeń szkolnych oraz zagrożonym procesowi marginalizacji .
2. Kształtowanie właściwych postaw, nawyków zdrowotnych oraz rozwijanie wiedzy na temat własnego zdrowia i umiejętności potrzebnych do jego zachowania.
3. Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania.
4. Rozwijanie umiejętności oraz wyposażenie w wiedzę na temat właściwego korzystania z mediów.
5. Uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów.
6. Kształtowanie postaw akceptowanych społecznie.

7. Stworzenie w szkole warunków do zachowania poczucia bezpieczeństwa.
8. Kształtowanie w uczniach odpowiednich postaw wobec ludzi słabszych, młodszych, ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych.
9. Uświadamianie uczniom negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących.
10. Wyposażenie uczniów w wiedzę oraz umiejętności potrzebne do prawidłowego funkcjonowania emocjonalnego i społecznego.
11. Tworzenie pozytywnych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji i mobbingowi.
12. Współpraca z rodzicami w obszarze profilaktyki – wczesna interwencja – udzielanie pomocy.
13. Zwiększanie kompetencji rodziców poprzez propagowanie instytucji udzielających pomocy w sytuacjach problemowych.

Działania profilaktyczne podejmowane przez szkołę skierowane są do wszystkich uczniów i wychowanków i obejmują w szczególności działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych.

V Obszary działań profilaktyki w Szkole Podstawowej nr 54 im. Jana Kasprowicza w Poznaniu:

- 1. Niepowodzenia szkolne**
- 2. Zdrowie**
- 3. Bezpieczne korzystanie z mediów**
- 4. Bezpieczeństwo**
- 5. Zachowania ryzykowne**
- 6. Zapobieganie dyskryminacji**
- 7. Funkcjonowanie emocjonalne i społeczne**

Obszar: **Niepowodzenia szkolne**

Zadania	Realizacja	Odpowiedzialni	Termin
1. Diagnozowanie indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.	1. Przeprowadzenie badania dojrzałości szkolnej w klasie pierwszej wg procedury : <ul style="list-style-type: none"> a) przygotowanie materiałów do diagnozy b) opracowanie wyników c) wyłonienie uczniów z deficytami i wybranie odpowiedniej formy pomocy d) poinformowanie rodziców o wynikach diagnozy 2. Aktualizowanie arkusza indywidualnych potrzeb uczniów poprzez obserwacje, informacje nauczycieli i rodziców.	Wychowawca Pedagog i psycholog	Wrzesień/październik Cały rok szkolny
2. Organizowanie pomocy w niwelowaniu deficytów rozwojowych i trudności szkolnych.	1. Procedura kierowania uczniów na badania: <ul style="list-style-type: none"> a) zgłoszenie ucznia z trudnościami poprzez wychowawcę do pedagoga szkolnego b) uzyskanie zgody rodziców c) przygotowanie opinii o uczniu d) wypełnienie zgłoszenia do poradni 2. Organizacja zajęć wspomagających w szkole: <ul style="list-style-type: none"> - wyrównawczych - korekcyjno- kompensacyjnych - logopedycznych - rewalidacyjnych - terapeutycznych 	Pedagog szkolny Nauczyciel przedmiotu Pedagog Psycholog Logopeda	Cały rok szkolny

<p>3. Zapewnienie uczniom klas 6-tych odpowiednich warunków na sprawdzianie kończącym szkołę podstawową.</p>	<p>Procedura: 1. Ustalenie podczas posiedzenia rady pedagogicznej dostosowania sposobu oraz form przeprowadzenia sprawdzianu do potrzeb i możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 2. Zapoznanie rodziców uczniów z możliwymi dostosowaniami oraz uzyskanie ich akceptacji. 3. Zgłoszenie uczniów do OKE</p>	<p>Wychowawca Nauczyciel przedmiotu Pedagog Psycholog</p>	<p>Do 15 października</p>
<p>4. Śledzenie rozwoju ucznia.</p>	<p>1. Systematyczne badanie umiejętności ucznia w klasach 1-6 2. Okresowe badanie standardów edukacyjnych testem międzyprzedmiotowym 3. Przystąpienie do próbnego sprawdzianu /kl 6/ Analiza i wykorzystanie wyników do dalszej pracy. 4. Analiza wyników sprawdzianu klas 6-tych. Wykorzystanie wyników w dalszej pracy szkoły.</p>	<p>Nauczyciel przedmiotu Przew. zespołów nauczycieli klas 5 Zespół ds. pomiaru dydaktycznego</p>	<p>Grudzień, Maj Styczeń Czerwiec</p>
<p>5. Zapewnienie opieki dzieciom wychowującym się w trudnych warunkach domowych oraz dzieciom, których rodzice przebywają za granicą.</p>	<p>1. Zapewnienie opieki świetlicy przed i po lekcjach 2. Systematyczna pomoc w odrabianiu zadań domowych. 3. Wywiad wychowawców z opiekunami dzieci, których rodzice przebywają za granicą.</p>	<p>Wychowawcy świetlicy Wychowawca Nauczyciel przedmiotu Pedagog Psycholog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

<p>6. Wspomaganie rodzin niewydolnych materialnie oraz wychowawczo</p>	<p>1. Rozpoznawanie potrzeb i zgłaszanie rodzin do szkolnej komisji pomocy materialnej 2. Udzielanie rodzicom porad w sprawie korzystania z pomocy odpowiednich instytucji m.in. MOPR, Poznańskie Centrum Świadczeń itp 3. Organizowanie pomocy materialnej na terenie szkoły: - pomoc w uzyskaniu środków na żywienie dzieci - dofinansowanie do podręczników dla uczniów z klas III (oraz uczniów z klas V i VI posiadających orzeczenie o niepełnosprawności) - paczki świąteczne - dofinansowanie wycieczek szkolnych - zwolnienia z opłat PZU 4. Udzielanie rodzicom porad odnośnie rozwiązywania problemów wychowawczych</p>	<p>Wychowawca Pedagog Psycholog Pedagog Opiekun samorządu Wychowawcy świetlicy Rada Rodziców Pedagog Psycholog Wychowawcy</p>	<p>Wrzesień Praca ciągła</p>
<p>7. Udoskonalenie opieki świetlicowej w szkole zwłaszcza nad dziećmi sześciolletnimi</p>	<p>1. Poprawa warunków lokalowych 2. Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania 3. Pomoc w odrabianiu zadań domowych</p>	<p>Dyrekcja Wychowawcy świetlicy</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

Obszar: Zdrowie

Zadania	Realizacja	Odpowiedzialni	Termin
1. Rozbudzanie zainteresowania własnym zdrowiem.	1. Program „Szkoła promująca zdrowie” 2. Zajęcia z wychowawcą 3. Zajęcia z pedagogiem, psychologiem 4. Zajęcia świetlicowe	Pedagog Psycholog Wychowawca Nauczyciel przedmiotu	Cały rok szkolny
2. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych.	1. Zajęcia z wychowawcą 2. Lekcje przyrody 3. Lekcje wychowania fizycznego 4. Zajęcia świetlicowe	Wychowawca Wychowawcy świetlicy Nauczyciel przedmiotu	
3. Przekazywanie wiedzy na temat zdrowia i zdrowego stylu życia.	1. Lekcje przyrody 2. Lekcje wychowania fizycznego 3. Wycieczki tematyczne 4. Konkursy, zawody sportowe	Wychowawca Wychowawcy świetlicy Nauczyciel przedmiotu	
4. Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.	1. Program „Szlanka mleka”, „Owoce w szkole” 2. Koło zainteresowań „Kuchcikowo” 3. Zajęcia z wychowawcą 4. Lekcje przyrody 5. Prelekcje dla rodziców (zaproszeni goście- np. dietetyk)	Wychowawca Nauczyciel przedmiotu	
5. Zapewnienie uczniom opieki medycznej.	1. Planowa działalność profilaktyczna. 2. Pomoc w nagłych wypadkach. 3. Wyposażenie apteczek pierwszej pomocy.	Pielęgniarka szkolna Wychowawcy Opiekunowie sal	

Obszar: **Bezpieczne korzystanie z mediów**

Zadania	Realizacja	Odpowiedzialni	Termin
1. Wzmacnianie umiejętności świadomego korzystania z Internetu (selekcja informacji, Internet jako źródło wiedzy i forma komunikacji, dziennik elektroniczny)	1. Lekcje informatyki 2. Lekcje języka polskiego 3. Zajęcia biblioteczne	Wychowawcy Nauczyciel przedmiotu Bibliotekarz	Cały rok szkolny
2. Uświadomienie zagrożeń płynących z Internetu (cyberprzemoc)	1. Lekcje informatyki 2. Zajęcia z wychowawcą/pedagogiem/psychologiem w oparciu o projekt Sheeplive 3. Teatr profilaktyczny	Nauczyciel przedmiotu Wychowawca Pedagog Psycholog	I semestr roku szkolnego
3. Doskonalenie umiejętności nauczycieli dotyczące korzystania z Internetu.	1. Korzystanie ze stron www i dziennika elektronicznego 2. Przesyłanie informacji. 3. Wykorzystanie komputera w pracy dydaktycznej.	Dyrekcja Nauczyciel przedmiotu	Cały rok szkolny
4. Uświadamianie rodzicom zagrożeń płynących z mediów.	1. Porady i konsultacje z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem 2. Informacje umieszczone w gablocie pedagoga/psychologa 3. Prelekcje dla rodziców (zaproszeni specjaliści)	Wychowawca Pedagog Psycholog	Cały rok szkolny

5. Przestrzeganie ustaleń dotyczących korzystania z mediów na terenie szkoły.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenie zasad korzystania z mediów 2. Poinformowanie wszystkich podmiotów szkoły o ww. zasadach 3. Monitorowanie przestrzegania zasad 	<p>Wychowawca Wychowawcy świetlicy Nauczyciel przedmiotu Pedagog Psycholog</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok szkolny</p>
---	--	--	---

Obszar: **Bezpieczeństwo, zachowania ryzykowne oraz zapobieganie dyskryminacji.**

Zadania	Realizacja	Odpowiedzialni	Termin
1. Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa (obsługa urządzeń technicznych; rozpoznawanie sygnałów alarmujących; przestrzeganie reguł w grach zespołowych i zabawach; poruszanie się po drogach; pierwsza pomoc)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lekcje techniki 2. Zajęcia z wychowawcą 3. Prelekcje policjanta 4. Pokazy ratownictwa medycznego 	<p>Nauczyciel przedmiotu Wychowawca</p>	Cały rok szkolny
2. Eliminowanie niebezpiecznych miejsc w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmocnienie dyżurów w miejscach, w których uczniowie czują się zagrożeni. 2. Współpraca z dyrekcją/pedagogiem Gimnazjum 58 w sprawach bezpieczeństwa na terenie szkoły. 	<p>Dyrekcja Pedagog</p>	
3. Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień (alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia z pedagogiem/psychologiem 2. Prelekcje dla rodziców dotyczące współczesnych zagrożeń dzieci i młodzieży (zwrócenie uwagi także na problem uzależnień behawioralnych) 	<p>Wychowawca Pedagog Psycholog</p>	

4. Zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji , która może dotyczyć sytuacji rodzinnej edukacyjnej czy zdrowotnej.	1. Diagnozowanie tych problemów przez nauczycieli. 2. Udzielanie uczniom wsparcia poprzez organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 3. Współpraca z innymi instytucjami działającymi w środowisku lokalnym m.in. MOPR, PPP nr 2, Policja 4. Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce tolerancji	Wychowawca Nauczyciel przedmiotu Pedagog Psycholog	
5. Wspieranie rodziców w procesie wychowawczym	1. Konsultacje indywidualne 2. Prelekcje	Psycholog Pedagog Wychowawca	

Obszar: **Funkcjonowanie emocjonalne i społeczne.**

Zadania	Realizacja	Odpowiedzialni	Termin
1. Wdrażanie do zasad dobrego funkcjonowania w grupie (współpraca i szacunek; komunikacja; pokojowe rozwiązywanie sporów i konfliktów)	1. Zajęcia z wychowawcą 2. Zajęcia z pedagogiem i psychologiem (program „Przyjaciele Zippiego” w wybranych klasach pierwszych; program „Spójrz inaczej”, „Saper” 3. Respektowanie ustaleń „Karty oceny zachowania”	Wychowawca Nauczyciel przedmiotu Pedagog Psycholog	Cały rok szkolny
2. Poszerzanie wiedzy nt. własnych silnych i słabych stron.	1. Zajęcia z wychowawcą 2. Zajęcia z pedagogiem i psychologiem 3. Udział w kółkach zainteresowań 4. Udział w konkursach i zawodach	Wychowawca Nauczyciel przedmiotu Pedagog Psycholog	
3. Kształtowanie pozytywnej samooceny i poczucia własnej wartości.	1. Zajęcia z wychowawcą 2. Zajęcia z pedagogiem i psychologiem 3. Udział w kółkach zainteresowań 4. Udział w konkursach i zawodach	Wychowawca Nauczyciel przedmiotu Pedagog Psycholog	

VI Ewaluacja

Formy ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyki:

- analiza dokumentacji
- ankiety
- obserwacja (w tym monitoring)
- wywiad

W roku szkolnym 2015/2016 :

- obszar ewaluacji- Bezpieczeństwo
- formy: ankieta własna dla uczniów, rodziców, nauczycieli; badanie socjometryczne w klasach; obserwacja podczas lekcji i przerw; monitoring

Program został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Rodziców w dniu 10 września 2015 r. oraz przez Samorząd Uczniowski w dniu 11 września 2015 r.